

האגליזורה

עלון לשבת קודש



בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

הצלחת כל התורמים לעלון, הם ובני משפחותיהם יתברכו בכל הברכות והישועות

נושא השבוע: **זהירות בדרכים [טז]**

כ' טבת תשפ"ו 1608 (שנה לא')

ההפטרה: "דברי ירמיהו" (ירמיה א)

פרשת שבוע

"...והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך" (ב, יג)

אמר ריש לקיש בגמרא (סנהדרין נח:): המגביה ידו על חברו אע"פ שלא היכהו נקרא "רשע", שנאמר: "ויאמר לרשע למה תכה רעך", לא נאמר למה היכת אלא אע"פ שלא היכהו נקרא "רשע". ועוד, הכאה שייך גם על ידי הלשון ואין מכה גדולה מזו שאנשים מחרפים זה את זה והעושים כן נקראים רשעים, כי מידת הצדיקים להיות מהנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים. כל שכן מי שאינו נוסע בזהירות בכבישים קרי, נוסע במהירות מופרזת מבלי לשים לב לעוברים בדרך ומסכן את עצמו ואת האחרים, אע"פ שלא גרם לתאונה. וכל שכן שאינו שומר על לשון נקיה ומגיע לעימותים מילוליים עם נהגים אחרים נכלל בגדר זה.

"וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה וילקחו ותעל שועתם.." (ב, כג)

למה זעקו רק אחרי שמת?

אלא דרכם של אנשים לתלות את המצב הכללי הקשה שלהם בשלטון שבאותו זמן, ואומרים לעצמם: "אם יתחלף השלטון – הכל יהיה אחרת".

והנה פרעה מת, השלטון מתחלף וקם תחתיו מלך חדש, ובכל אופן הצרות נשארות בתוקפן... אז הבינו בני ישראל שהפטרונות תלויים רק בקב"ה לבדו ולכן זעקו אליו... גם שמתרחשות תאונות דרכים אנשים תולים זאת בכביש הלא תקין, בפלוני ובאלמוני, אולם אדם צריך לתלות זאת בעצמו ולהשתדל להתנהג בזהירות מרבית כשהוא נוהג בכביש ובד בבד להתפלל לקב"ה שיולכנו ויחזירנו לשלום.

ימי השוכבי"ם

שוכבי"ם: ר"ת של שמות הפרשות: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים.

וימים אלה מסוגלים כמו חודש אלול ועשרת ימי תשובה להועיל כנגד כל הצרות שבאות על האדם, ולכן יש שעושים בימים אלו תענית דיבור וקוראים ג' פעמים תהילים בלי הפסק עם וידוי הגדול וחוזרים בתשובה, ונחשב כאילו התענו משבת לשבת ונחשב ל- 65,600 תעניות. והסיבה שקוראים תהילים דווקא כיוון שמסוגל להועיל כנגד כל הצרות הבאות על האדם. וימים אלה מסוגלים לתיקון הברית לפי שפרשות אלו עוסקות בירידת בני ישראל למצרים כדי לתקן את חטא הברית של אדם הראשון.

ויש שמלווים את תענית הדיבור גם בצום, מכל מקום אברכים ותלמידי חכמים עדיף שיתענו תענית דיבור אך לא יבטלו מסדר לימודם כדי לקרא תהילים, כי אין לך עדיף יותר מלימוד הגמרא וההלכה. (ילקוט יוסף)

לא מחכה סתם...

מעשה שהיה



הסיפור התרחש בימים האחרונים של שנת הלימודים, בשכונת שלנו יש מטפלת פרטית ותיקה שבכל שנה מגיעים אליה 5 ילדים שהוריהם עובדים. מטבע הדברים,

ע"פ "אור החיים" אופק ת"א * לא לעיין בתפילה * שקיעה 4:55-5:00 * סוף זמן ק"ש 8:43-8:44

כניסת שבת: 4:35 יציאת שבת: 5:26 יציאת שבת: 5:58

קורה שילד אינו מגיע לגן, לבית הספר או למטפלת, משום שהוא חולה ואימו לוקחת אותו לקופת חולים או שהמשפחה נסעה לחופש....

בוקר אחד, אחד הילדים לא הגיע, ילד בן שנתיים שבדרך כלל אביו האברך היה מביא אותו ב-8:30 בבוקר. בהתחלה היא חשבה שאולי חל איחור אבל שהגיעה השעה 9:00 היא התחילה לדאוג והתקשרה לבית אך איש לא ענה. היא התקשרה לטלפון הסלולארי של האם אך המנוי לא היה זמין, את מס' הנייד של האבא לא היה לה. היא התקשרה לבעלה שאמר: "קורה שילדים אינם מגיעים, את לא צריכה לדאוג", אבל היא דאגה. עוד כמה טלפונים לנייד ולבית ואז היא החליטה להתקשר לבית הספר בו האם מלמדת, אולם היא לא ידעה היכן היא עובדת. היא התקשרה לבעלה וביקשה ממנו שיברר מי מכיר את המשפחה ולאחר ברור נודע לו היכן היא מלמדת ואף השיג את הנייד של האבא, אך הוסיף שאין סיכוי שיענה כי הוא אברך השוקד על לימודו עד השעה 13:00 .

היא התקשרה לבית הספר ולאחר זמן מה ענתה לה המזכירה, היא נקבה בשמה של המחנכת ושאלה אם היא הגיעה ללמד? המזכירה שאלה אותה שאלות ולאחר שהתברר לה כי היא המטפלת של הבן השיבה כי היא מלמדת כעת. "אני רוצה אותה לטלפון", אמרה המטפלת, "היא תסיים ב- 10:00 ואז תוכל לגשת"- השיבה המזכירה, "זה פיקוח נפש". המזכירה העבירה את הטלפון למנהלת, זו התלבטה האם להוציא את המורה מכיתה ואמרה שאחריותה כמנהלת אינה מאפשרת לה לבטלכיתה של 40 תלמידות מלימודיהן. המטפלת התחננה בפניה ואמרה שאם חלילה יקרה משהו האחריות תהיה עליה וזו החליטה לקרוא למורה לטלפון.

המורה ניגשה נסערת: "קרה משהו לילד?" זעקה. "הוא לא הגיע אלי, בעלך יצא אתו הבוקר?" שאלה אותה. "אני יצאתי לפניו, אבל לכאורה אין שום סיבה שהוא לא יביא אותו", השיבה. "אז תתקשרי אליו ותבררי איפה הילד?". "זו בעיה, הסלולאר שלו מנותק אבל אנסה" אמרה בקול הסטרי. היא ניסתה להתקשר לבעלה אך הוא לא היה זמין, ואז בלחץ אדיר החלה לחשוב איך להגיע למישהו שמתגורר ליד הכולל. בין לבין התקשרה לגנת של בתה וביקשה ממנה לשאול את ילדתה האם אחיה הגיע איתם, וכשהילדה השיבה בחיוב מפלס הלחץ עלה לגבהים. כמה מזכירות ומורות הוזעקו להרים טלפונים לאנשים שהן מכירות בסביבת הכולל שיבקשו מהבעל להתקשר, וכעבור עשר דקות ארוכות נראה המספר שלו על הצג.

"איזו מהומה עוררת, קרה משהו?", שאל. "לקחת את הילד הבוקר למטפלת?", שאלה בהיסטריה. "אוי ווי!" זעק ורץ לכיוון הרכב. "הלו, הלו", זעקה אך לא זכתה למענה מלבד הדי ריצתו, ולאחר דקה ארוכה שנדמתה כנצח שמעה קול פתיחת דלת ואת בעלה קורא בשמו של הילד, ושום תגובה.

נשמתה כמעט פרוחה, ואז...שמעה קול בכי מוכר של הילד שלה ובעלה אמר: "הוא חי, ברוך ה', בסיעתא דשמיא חנתי את הרכב תחת עץ אבל הוא שהה שעתיים כאן. הוא חם, אני הולך לקרר אותו ואתקשר אליך". מורות רבות התגודדו סביבה וראו את האימה על פניה ואת הבכי הנורא וחששו לנורא מכל, ואז היא אמרה: "ברוך ה', הוא חי", והן פרצו בבכי של שמחה. כעבור רבע שעה הוא התקשר שוב והילד השמיע את קולו בטלפון עד שהיא נרגעה יחסית, אך היא ביקשה מהמנהלת להשתחרר כדי לקחת את הילד לבדיקות ולוודא ששלום לו. הבדיקות העלו שאמנם הילד התייבש והוא טופל במקום אך מעבר לכך לא נגרמו לו נזקים ומשם הם יצאו למטפלת שכבר עודכנה ונרגעה כדי להודות לה על התושייה שגילתה והצילה את ילדם.

בדרך הם רכשו מתנה יקרה וכשהגיעו לביתה הביעו את ערכתם והתודה הגדולה שהם רוחשים לה ובמיוחד האבא שאמר שחיוץ מהצלת הילד היא הצילה את נפשו, מאחר והוא לא היה מוצא

מנוחה לעולם. להפתעתם היא השיבה: "אתה צריך להודות לאשתך, לא לי". "אבל זה שהיא הצליחה להשיג אותי, זה כלום לעומת הערנות ואכפתיות שהפגנת, ואם לא היית עושה כן, אשתי הייתה ממשיכה ללמד והילד שלנו.." ושניהם פרצו בבכי.

"אני עומדת על כך שהכל בזכות אשתך", התעקשה המטפלת והסבירה: "המיוחד באשתך שבכל פעם שמסיבה כל שהיא הילד היה נשאר בבית היא נהגה להתקשר אלי ולהודיע לי על כך, לא הבנתי מדוע היא נוהגת כך, אפילו שאלתי אותה פעם לפשר הדבר, והיא ענתה לי בפשטות 'כדי שלא תחכי סתם', ומה שקרה היום זה שהילד לא הגיע ואני לא רגילה לחכות סתם לילד שלכם, וזה מה שגרם לי לצאת למסע טלפונים כדי לשמוע למה הילד לא הגיע".

הסיפור הזה צריך לשמש אות ומופת לכל ההורים באשר הם. אם רוצים למנוע את המקרים האיומים של שכחת ילדים ברכב, כל פעם שהילד לא מגיע למסגרת הלימודית יש להודיע למורה\גננת וממילא כשהילד יעדר ללא הודעת ההורה תדלק להם נורה אדומה !!

הלכות זהירות בדרכים [טז]

פינת ההלכה



נהג רכב [ח]

א. מצוה וחובה על נהג הרכב לשמור ולקיים את תקנות התנועה בכביש [כגון: לא לנסוע במהירות מופרזת, לתת זכות קדימה להולכי רגל במעבר חצייה וכדו'] (ויני ממונות לנאון אכ"ד עזרא זכרי ח"ג שער שני פ"א ס"ח, נתיבות חיים לרב אקר זעליג מורסקי שער א פ"א ס"ג-ס"ד). אם מצד שמירת עצמו מסכנות שנאמר: (דברים 7, ט): "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" ואם מצד שמירת אחרים מסכנות- שלא לפגוע ולסכן בנהיגתו את הולכי הרגל ונהגי רכבים אחרים שסביבו וכן שלא להזיק את רכושם שנאמר: (ויקרא יט, טו): "ולא תעמוד על דם רעך" (נתיבות חיים שם, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשו"ת יח"ד ח"ז סי' רה).

ב. **נהיגה זהירה:** אסור לנסוע עם נהג שאינו שומר על תקנות התנועה בכבישים אפילו שנוסע לדבר מצוה (נתיבות חיים שער א פ"ו ס"א-ד בשם גאלון מר"ן אליעזר מן שך שם ס"ק ח) כגון: הנוסע במהירות מופרזת כדי להגיע למניין בזמן, עוקף בצורה מסוכנת בלא לאותת וכדו'.

ג. יש להיזהר מלנסוע עם נהג שאין ראשו צלול ומרוכז כגון: שהוא עייף או ששתה משקה משכר וכן יש להקפיד שהנהג יסע בזהירות ובמהירות המותרת. ולכן אם הנוסעים מבחינים בזה יעירו לנהג, ואם הנהג עייף יעסיקו אותו בדיבורים שלא ירדם או יבקשו ממנו לעצור בצד להתרעננות (נתיבות חיים שם ס"ו וס"ק 13).

דוגמא ממעשה שהיה: סיפר המוהל המפורסם הרב נתן הרציג: "זה הפך כבר לדבר שבשגרה אני מוזמן למול ומרן הסטייפלר- רבי יעקב קנייבסקי מכובד לסנדקאות. כיוון שכך הייתי זוכה להסיעו ברכבי מדי פעם. באחת הפעמים נסענו לברית בבני ברק ומיהרתי מאוד, שכן נכוננו לי בריתות נוספות באותו היום. בלי לשים רב לחצה רגלי ביתר שאת על דוושת ההאצה והמחוג של מד המהירות עמד על 60 קמ"ש. הסטייפלר הסתכל על מד המהירות ועלי ושוב על מד המהירות ועלי, הרגשתי לא נוח בעליל. לבסוף מבטו נח עלי, כשחיוך דק מאיר את פניו אמר לי (בידיש) 'בעיר אסור לנסוע כל כך מהר. פה אין משטרה- צריך להשגיח לבד !...'" (נתיבות חיים עמ' תלכו-תלכו).

ד. נהג המשוחרר בדיבורית בטלפון נייד תוך כדי נסיעה ואין בזה צורך דחוף, ראוי לבקשו שיפסיק, אבל אם מחזיקו ביד ומדבר אסור לנסוע עימו משום הסכנה שבדבר (נתיבות חיים שם ס"ג וס"ק 14).

ה. יש להיזהר לא לנסוע ברכב שאינו תקין. ואם יש ברכב קלקול שעלול לסכנו כגון: שהבלמים לא תקינים וכדו' ובכל זאת נוסע, עובר על מצות שמירת עצמו ואחרים ועובר על "לא תשים דמים בביתך" ומבטל מצות "ועשית מעקה לגגך". וכשמג האויר סוער והרכב לא תקין הסכנה גדולה יותר (נתיבות חיים שער א פ"ג ס"ג-ג, פ"ו ס"ה).

ו. **שכחת ילדים ברכב:** שכחת ילדים ברכב, במושב האחורי היא תוצאה של הסח דעת בשילוב חוסר שימת לב לבדוק את הרכב לאחר הנסיעה, אע"פ שהענישה מבחינת החוק היא חמורה, אין ספק שלאבד ילד זו התוצאה החמורה ביותר. וזאת ניתן למנוע ע"י נקיטת מס' צעדים:

- * נמנעים מהסחי דעת בנסיעה כגון: דיבור בטלפון הנייד, שמיעת מהדורות חדשות וכדו'
- * שמים חפץ משמעותי במושב האחורי ליד הילד כגון: ארנק, תיק, טלפון נייד וכדו', כדי שבסיום הנסיעה כשניקה אותם נזכור את הילד שנמצא במושב האחורי.
- * יקבע לעצמו נוהל קבוע שתמיד בסיום הנסיעה יבדוק את הרכב שהוא ריק מנוסעים וישים מדבקה על השלט של הרכב שיזכיר לו לבצע נוהל זה.

